

ด่วนที่สุด

เรื่อง การสร้างการรับรู้ที่ถูกต้องของข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานการณ์และราคายางพาราตกต่ำของประเทศไทย

เรียน ปล.กษ. และผู้บริหารหน่วยงานในสังกัด กษ.ทุกหน่วยงาน

ผู้รับทราบ ผวจ. และ นอภ. ทุกจังหวัด

ตามที่ได้มีการสนับสนุนให้ปลูกยางพาราในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศนับล้านไร่มาตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ เป็นต้นมาโดยไม่มีการวางแผนการผลิต (Agriculture Production Plan) ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดนั้น ได้ส่งผลให้ประเทศไทยเป็นทั้งผู้ผลิตยางพาราปริมาณมากที่สุดในโลก รวมทั้งเป็นผู้ส่งออกยางพารามากที่สุดในโลก แต่ปัจจุบันราคายางพาราในประเทศไทยและในตลาดโลกมีแนวโน้มลดลงเป็นระยะๆ ทำให้เกษตรกรชาวสวนยางส่วนใหญ่ประสบความเดือดร้อน มีรายได้ไม่เพียงพอ จึงได้เรียกร้องให้รัฐบาลเข้ามาช่วยเหลือตามมาตรการต่างๆ เหมือนเช่นในอดีตที่ราคายางพาราตกต่ำ

สำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้ทำการศึกษาปัญหาภาวะวิกฤติราคายางพาราและแนวทางแก้ไขปัญหาราคายางพาราตกต่ำจากข้อมูลและข้อเท็จจริงจากพื้นที่ทั่วประเทศ รวมทั้งรวบรวมข้อมูลจากองค์การศึกษาเรื่องยางระหว่างประเทศ (IRSG) และหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งสถาบันการศึกษาต่างๆ ได้พบข้อเท็จจริงที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ประเทศไทยมีพื้นที่กรีดยางมากที่สุดในกลุ่มประเทศผู้ผลิตรายใหญ่ คือ ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย จีน เวียดนามและอินเดีย โดยในปี ๒๕๖๐ ประเทศไทยมีพื้นที่กรีดยางได้ จำนวน ๒๐.๓๒ ล้านไร่ ทำให้ประเทศไทยมีผลผลิตยางมากที่สุดในโลกจำนวน ๔.๕ ล้านตัน เมื่อเทียบกับการผลิตยางธรรมชาติของทั้ง ๖ ประเทศรายใหญ่

๒. ปัจจุบันราคายางพาราอยู่ในภาวะขาลง โดยราคายางแท่ง ปี ๕๑-๖๐ หดตัวลงเฉลี่ยร้อยละ ๔.๑๒ ราคายางแผ่นรมควันชั้น ๓ ปี ๕๑-๖๐ หดตัวลงเฉลี่ยร้อยละ ๒.๘๖%

๓. ต้นทุนการผลิตยางแผ่นดิบของประเทศไทย ปี ๒๕๕๐ - ๒๕๕๙ มีอัตราการเติบโตสูงขึ้นเป็นระยะๆโดยไม่มีท่าทีว่าจะลดลงแต่อย่างใดโดยปัจจุบันมีต้นทุนการผลิตสูงขึ้นถึงร้อยละ ๖.๙๔

๔. ในขณะที่ประเทศไทยมีต้นทุนการผลิตเพิ่มสูงขึ้น แต่เกษตรกรขายยางพาราได้ราคาลดลง ต้นทุนการผลิตยางแผ่นดิบของไทย และราคาที่เกษตรกรขายได้ปี ๒๕๕๐-๒๕๕๙ ต้นทุนเฉลี่ย ปี ๕๐-๕๙ เท่ากับร้อยละ ๖.๙๔ ราคาเฉลี่ยที่เกษตรกรขายได้ ปี ๕๐-๕๙ เท่ากับติดลบร้อยละ ๓.๗๖ ซึ่งในปี ๕๗-๕๙ ต้นทุนการผลิตยางแผ่นดิบสูงกว่าราคาที่เกษตรกรขายได้

๕. สถานการณ์ราคายางพาราเปรียบเทียบกับผลผลิตทั้งประเทศ ตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ - ปัจจุบัน จะเห็นว่าปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑ ปริมาณผลผลิตยางเฉลี่ยในประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเป็นระยะๆ โดยปัจจุบันมีปริมาณผลผลิตยางมากที่สุดจำนวน ๔.๕๐ ล้านตันมากกว่าทุกช่วงเวลาที่ผ่านมา ในขณะที่ราคายางพาราในตลาดโลกลดลงเรื่อยๆ สวนทางกับปริมาณยางพาราที่สูงขึ้นนั้น ในช่วงปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑ ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกก็มีราคาลดต่ำลงทำให้มีการใช้ยางสังเคราะห์มากกว่ายางพารา ขณะเดียวกันได้เกิดความขัดแย้งทางการค้า (Trade War) ระหว่างสหรัฐอเมริกา กับ จีน และประเทศคู่ค้าอื่น ๆ ของสหรัฐอเมริกา จึงทำให้การส่งออกยางพาราจากประเทศไทยไปยังประเทศจีนหรือประเทศลูกค้ารายสำคัญลดลง ส่งผลกระทบต่อราคายางในประเทศไทยลดลงด้วย รายละเอียดตามแผนภาพที่แนบมาพร้อมนี้

ข้อพิจารณา

เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการแก้ไขปัญหาราคายางพาราในประเทศไทยให้ยั่งยืนและไม่มีผลกระทบต่อระบบการคลังของประเทศก็คือการลดการพึ่งพาการส่งออกเพราะราคายางพาราในต่างประเทศอยู่ในภาวะเวลาลดลงทุกตลาดและราคายางพาราซื้อขายในประเทศก็ยังอิงกับราคาซื้อขายยางพาราล่วงหน้า (future trading) ในต่างประเทศด้วย ขณะเดียวกันก็ต้องเพิ่มปริมาณการใช้ยางพาราในประเทศให้มากขึ้นพร้อมกับการปรับสมดุลลดปริมาณ (supply) ยางพาราลงด้วย จึงจะทำให้ราคายางพาราในประเทศมีเสถียรภาพ

ข้อเสนอ: ในการแก้ไขปัญหายางพาราต่อคณะกรรมการยางพาราและคณะกรรมการนโยบายยางพาราธรรมชาติ ในระยะเร่งด่วนเพื่อทุเลาความเดือดร้อนของเกษตรกรชาวสวนยางพารา ดังนี้

๑ จัดทำโครงการเร่งด่วนพัฒนาอาชีพเพื่อสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกรชาวสวนยางเป็นรายครอบครัวเพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้นระหว่างราคายางพาราตกต่ำ

๒. การลดปริมาณการผลิตยางพาราโดยส่งเสริมให้มีการปรับเปลี่ยนต้นยางพาราที่มีอายุ ๒๕ ปีขึ้นไปหรือ อายุ ๑๕ ปีที่มีต้นโทรมให้น้ำยางน้อยไม่คุ้มค่าเพื่อไปปลูกพืชอื่น ๆ รวมทั้งสนับสนุนให้มีการปลูกพืชอื่นแซมในสวนยางโดยอาจพิจารณาให้แรงจูงใจกับเกษตรกรมากกว่าปัจจุบันเพื่อเร่งการตัดสินใจลดปริมาณการผลิตยาง โดยทำควบคู่กับการให้แรงจูงใจกับผู้ผลิตในอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ที่ใช้ไม้ยางพาราในประเทศเป็นวัตถุดิบ หรือลดภาษีสินค้าเฟอร์นิเจอร์ที่ใช้ไม้ยางพาราในประเทศเป็นวัตถุดิบเพื่อเพิ่มอุปสงค์ไม้ยางพาราให้สอดคล้องกับอุปทานไม้ยางพาราที่จะปรับตัวเพิ่มขึ้น

๓. เชิญชวนและเปิดรับสมัครเกษตรกรชาวสวนยางทั่วประเทศที่สนใจเข้าร่วมโครงการฝากน้ำยางไว้กับต้นยางช่วงราคาคงต่ำหรือหยุดกรีดยาง(tapping holiday)เป็นเวลา ๑-๒ เดือนซึ่งจะทำให้ยางพาราลดลงจากตลาดไปในทันทีจำนวน ๕ แสนตันต่อเดือน เพื่อเป็นการกระตุ้น (short price) ราคายางพาราในตลาดเพราะการซื้อขายยางนั้นใช้รูปแบบเดียวกับสินค้าโภคภัณฑ์อื่น ๆ ที่มีการซื้อขายแบบส่งมอบสินค้าและซื้อขายล่วงหน้ามีสัญญาส่งมอบสินค้าเมื่อครบอายุสัญญาซึ่งวิธีการหยุดกรีดยางนี้ หากสามารถควบคุมการหยุดกรีตได้จริงจะมีผลต่อราคายางพาราให้สูงขึ้นมาก หากมีเกษตรกรชาวสวนยางทั่วประเทศเห็นด้วยกับมาตรการดังกล่าวและสมัครเข้าร่วมโครงการมากกว่าร้อยละ ๘๐ ของเกษตรกรชาวสวนยางทั่วประเทศ ก็จะได้ให้ กยท.ไปจัดทำโครงการส่งเสริมอาชีพชาวสวนยางระหว่างโครงการเพื่อให้มีรายได้มาชดเชยช่วงหยุดกรีดยางต่อไป

๔. ขอความร่วมมือบริษัทหรือภาคเอกชนที่มีธุรกิจแปรรูปหรือโรงงานอุตสาหกรรมผลิตล้อยางส่งขายในต่างประเทศและหรือภายในประเทศเพื่อขอให้เข้าร่วมรณรงค์เชิญชวนให้ประชาชนเปลี่ยนยางล้อรถยนต์ในช่วงเทศกาลปีใหม่เพื่อความปลอดภัยทางถนนในราคาถูกโดยให้ประชาชนได้สิทธิทำใบเสร็จซื้อยางล้อรถยนต์ไปลดภาษีเงินได้บุคคลหรือนิติบุคคลประจำปี ในขณะที่บริษัทเอกชนหรือโรงงานที่เข้าร่วมโครงการผลิตล้อรถยนต์ราคาถูกก็จะได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีเช่นกัน โดยมีเงื่อนไขและหลักฐานว่าได้ซื้อยางพาราจากกลุ่มเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรที่มี กยท.รับรองโดยตรงด้วยรวมทั้งให้เชิญชวนบริษัทเอกชนทั้งของไทยและต่างประเทศให้เข้ามาลงทุนผลิตหรือรับแปรรูปยางส่งไปขายต่างประเทศโดยมีสิทธิพิเศษทางการลงทุนตามที่หน่วยงานรัฐและการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยหรือสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) จะได้กำหนดต่อไป

๕. ส่งเสริมและเร่งรัดการใช้ยางพาราในประเทศให้มากขึ้นอย่างเร่งด่วนโดยส่งเสริมการใช้ยางพาราและผลิตภัณฑ์จากยางพาราในทุกรูปแบบโดยเริ่มจากหน่วยงานต่างๆของภาครัฐก่อนและขยายไปสู่ตลาดหรืออุตสาหกรรมต่างๆ

ดังนั้น เพื่อเป็นการชี้แจงทำความเข้าใจกับเกษตรกรและสาธารณสุขทั่วไปได้รับทราบข้อเท็จจริงและแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้น

จึงให้หน่วยงาน กษ.ทุกหน่วยทั้งในส่วนกลางและพื้นที่รวมทั้ง ผต.กษ.ได้ร่วมกันเผยแพร่ข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้นให้รับทราบกันทุกช่องทางการสื่อสารต่อไปด้วย ทั้งนี้ให้เน้นย้ำว่ามาตรการและวิธีการดังกล่าวข้างต้น เป็นการดำเนินการในระยะเร่งด่วนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรเท่านั้น

เมื่อ ๑๙๑๖๐๐ พ.ย.๖๑

รมว.กษ.